

KIADÓ HIVATAL:

Szikes Antal könyvnyomdája, hova az előfizetési pénzek, hirdetések és minden a kiadóhivatalt érkező közlemények küldendők.

Nyilttérben egy sor közlési díja 10 krajár.

Hirdetések jutanyos áron vétetnek fel.

SZARVASI LAPOK

TARSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER, VASÁRNAP.

SZARVAS VÁROS HIVATALOS LAPJA.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 5 frt. — kr.
Félévre 2 frt. 50 kr.
Negyedévre 1 frt. 25 kr.

SZEKESZTŐSÉG:

Beliczey-ut 4. szám
hova a lap szellemi részét
illető közlemények küldendők.

Kéziratok nem adatnak vissza

Hivatalos közlemények.

8395 Szarvas nagyközség előjáróitól.
III. 1897

Hirdetmény.

Közhírré tételik, hogy a folyó évi cs. és kir. közhadseregbeli ellenőrzési szemle f. évi október hó 14, 15, 16, és 17-ik napján fog megejteni Szarvas község háza udvarában a következő beosztással:

Okt. hó 14-én szarvasi 1887—1889 évbellek.
„ „ 15 „ „ 1890—1892 „
„ „ 16 „ „ 1893—1896 „
„ „ 17 „ az összesek Öcsöd, Kondoros és Szentandrásról.

A szemle mindenkor reggeli 8 órakor veszi kezdetét.

Az utóellenőrzési szemle Csabán Nov. hó 17-én fog tartatni.

Szarvas, 1897 szept. 18.

Az előjárók nevében:
SALACZ JÓZSEF;
jegyző.

Arlejtési hirdetmény.

Az 1897. évi I. t.-cz. alapján Szarvas községben felállított marha só áruada lemondás folytán üresedésbe jövé, ezen marha só árudának nyilvános pályázat útján írásbeli ajánlatok beadása mellett való betöltése iránt f. évi október 30-án d. e. 10 órakor a m. kir. gyulai pénzügyigazgatóság hivatalos helyiségében tárgyalás fog tartatni.

Felhivatnak tehát mindazok, kik ezen só árudát elnyerni óhajtják, ajánlataikat legkésőbb folyó évi október hó 30-án d. e. 9 óráig a gyulai m. kir. pénzügyigazgatóság főnöke vagy helyettesénél nyújtsák be. Feltételek a község 1-ső jegyzői irodájába tudhatók meg.

Szarvason, 1897. szeptember 16.

Az előjárók nevében:
DANCS,
első jegyző

5484 sz. honvédelmi miniszteri rendelethez.
1894

Hirdetmény

a népfelkelés jelentkezéséről.

Az 1893 évi XXXVII t.-cz. alapján mind azon katonailag kiképzett népfelkelésre kötelezettek, kik a közös hadseregben, a hadtengerészetben, a honvédségben, ezek póttartalékában vagy a csendőrségnél szolgáltak, továbbá oly katonailag ki nem képezettek, kik népfelkelési (rózsaszínű) ajánlati lappal el vannak látva, f. évi

október hó 23-án 1863. 1864. évben szülöttek és ifjabbak,

október hó 24-én 1861. 1862. évben szülöttek,
„ hó 25-én 1859. 1860. évben szülöttek,
„ hó 26-án 1855, 56, 57 és 58 évben szülöttek mindennap a megfelelő évfolyambeli Szarvason tartózkodó idegenek a városházán személyesen megjelenni vagy írásban jelentkezni tartoznak.

Az írásbeli jelentkezéshez minden községi előjáróságnál ingyen jelentkező lap kapható, melynek kitöltésére és egyéb kezelésére nézve a községi előjáróság és a jelentkező lapra nyomtatott figyelmeztetés nyújt felvilágosítást.

A személyes jelentkezéshez az utolsó katonai okmány (végelbocsajtó levél, kilépti bizonyítvány, ajánlati lap) elhozandó az írásbeli jelentkezéshez pedig csatolandó,

Az itt tartózkodó de (Ausztriában) a birodalmi tanácsban képviselt tartományokban és királyságokban honos népfelkelők hasonló minőségben és módzatok között tartoznak jelentkezni mint magyar honosok.

A jelentkezés igazolatlan elmulasztása 2—5 egész 100 frtig terjedhető pénzbüntetéssel, esetleg megfelelő szabadságvesztéssel büntetetik.

Kelt Szarvason, 1897. augusztus hó 25-én.

Az előjáróság.

8177 ikt. Szarvas község előjáróitól.
III. 1897.

Hirdetmény.

Közhírré tételik, hogy a folyó évi honvéd ellenőrzési szemle a folyó évi október hó 7, 8, 9, 10 és 11 napján fog megejteni Szarvas község háza udvarán a következő beosztással:
Okt. hó 7-én a szt.-andrásiak és az öcsödiek mind
„ „ 8-án a Szarvasiak 1885. évfolyambellek és a kondorosiak mind.

„ „ 9-én szarvasiak 1886. évfolyambellek.
„ „ 10-én a szarvasi 1887.—1891. évbellek.
„ „ 11-én a szarvasi 1892.—1896. évbellek és az idegenek.

A szemle mindenkor reggeli 8 órakor veszi kezdetét.

Az utószemle Gyulán a f. évi november hó 25 és 26-ik napján fog megtartatni.

Szarvas, 1897. szept. 11.

Az előjárók nevében
SALACZ JÓZSEF,
jegyző

Mérleg.

Bpest, 1897. szept. 29.

(A. É.) Már most úgy körülbelül ismerjük az idei világtérkép állását s ideje, hogy egy

pillantást vessünk az ezidei állapotra. Körülbelül tíz év óta nem volt oly gyöngé és hiányos minőségű gabonája Európának, mint a minő a folyó esztendőben van. — Még a nevezetes 1891-iki esztendő is — a mikor Oroszországban inség volt — tultett az idej termés rossz szasága mert most nem is egy állam rossz terméséről beszélhetünk, hanem egész világrészekről, a melyek között nem kis szerep jut az európai keleti államoknak élén Magyarországgal, Romániával, Szerbiával és Bulgáriával.

Jelentékeny helyet foglalnak a gyöngé termésben: Kelet-India. Dél-Amerika és Ausztria. Európai és ázsiai Oroszországról is nagyon különbözők a vélemények és ha csak fele is igaz azoknak a híreknek, a melyeket a nagy orosz birodalomban kolportálnak, akkor minden valószínűség szerint Oroszország sem tartozhatik a folyó 1897/98. évben a nagy export államok közé, hanem csatlakozni fog azokhoz az államokhoz, a melyek csak kisebb termés fölőleg fölött rendelkeznek. (A földművelésügyi miniszter termésbecslése szerint a fölőleg 20 millió mm.) Európa tehát ismét egy nagyon mozgalmas és izgalmas gabona-kampany előtt áll; saját termése a szükségletnek mindez ideig a hatvanas évektől kezdődőleg nem volt elegendő és bár az exportra is termelő európai államok jelentékenyen fokozták a produkciót, azért a tengerentuli részekből főképp az amerikai Egyesült-Államokból minden esztendőben nagyon sok gabonát és lisztet importáltak, a melylyel azután fedezték ugyan a fogyasztást, de hatalmasan meg is kopasztották az árakat. A tengerentuli részekre támaszkodott s támaszkodik most is a gabonaüzér, mert nagyon jól tudja, hogy ott aránytalanul olcsóbb a gabona, mint azokban államokban ahol a termelés nem elégitheti ki a fogyasztást.

Amerika a gabonaárakat minden esztendőben lényegesen befolyásolja; jelentékeny termésfölősege szabja meg az árak irányát és ha csak kissé is jó a termés, olyan mint a minő az 1895-iki is volt, rögtön szembeötlök Amerika nagy hatalma. Az 1895-iki árak azonban nemcsak az európai gazdákat kedvetlenítették el, hanem az amerikaiakat és általában véve az összes tengerentuli államokat, a hol határozottan visszaesés állott elő a termelésben. Már 1895-ről 1896-ra a gabonatermelés megszorítása következelt; hozzájárult ehhez még az 1896-iki kedvezőtlen tavasz, mely főképp Ázsiát, Ausztráliát és Dél-Amerikát kötötte meg. A papirbuza által előidézett európai 5—6 frtos buzaárak tehát megboszlották magukat s már a mult esztendő őszén, midőn kitűnt a jóval kisebb terméseredmény, a buzaárak a 8 frtos átlagra emelkedtek, daczára annak a fontos körülménynek, hogy a gabonakészletek éppen soggel nem voltak csekélyek, kivált szemben az idej minimális készletekkel.

A folyó évben még az aratási idény kezdetén is oly kevés gabona állott rendelkezés-

re, hogy a fogyasztás körül nagyon is megé-
lénkült a kereslet; a mint pedig az új gabo-
na cséplése megindult, még meg se pihent az
új gabona, máris a malmokba került, hogy
a fogyasztó közönség igényei könnyű kiegyen-
lítést nyerhessenek.

A kereslet tehát az új gabona iránt élénk
volt s most már egészen bizonyosak vagyunk
a felől, hogy a csekély készletek és a jelenté-
kenyebb kisebb termés az árakat teljesen meg-
okoltan emelték s hogy az emelkedő irányban
való árfejlődés és a már régen nem látott ár-
hullámzás továbbra is teljesen megokolt.

Most hatodik éve, hogy az orosz gabona-
termés kilátásokról oly rossz hírek koringt-
k s akkor mindnyájan láttuk, hogy az orosz biro-
dalomban inséges viszonyok fognak bekövetkezni;
alig pár hétre, midőn az orosz terméseredmé-
nyek oly balul ütöttek ki, már híre járt annak,
hogy az orosz birodalomban rendkívüli intézke-
désekre készülnek s tényleg 1891. november hó
elsején életbe lépett a gabonakivitel tilalom.
Aratásról azonban a tilalomig közel huszonöt
millió méterháza gabonát ekszporáltak Orosz-
országból s ennek következménye lőn, hogy
Oroszország inséges népének nem jutott gabona;
beütött tehát ott az éhínség s a szegényebb
néposztály az állami segélyezés és a társadalmi-
lag nyújtott könyöradományok dacára is ezré-
vel áldozatul esett a nyomornak.

Az oroszországi terméshírek a folyó esz-
tendőben éppenséggel nem biztatók, sőt egyes
kormányzóságokban egészen rosszak, mindzál-
tal alig hisszük azt, hogy az 1891-iki esztendő
káros tünetei valahol ismétlődhetnek, mert az
orosz kormány okulva az 1891-iki esztendőn,
minden kormányzóságban a nagyközönség érde-
bében, az érdekelt feleket, részben azokat is, a
kik gabonakereskedelemmel foglalkoznak, köte-
lezte, hogy a szükségletnek megfelelően a ter-
mésnek legalább is 25—50%-a mint készlet a
következő kampanyra átmenjen. Így tehát ha
valamely kormányzóságban inségesen üt ki a
termés, fedezetet nyújt az előző évből felmaradt
terméselesleg, a melynek raktározását az állami
bátóságok vállalták magukra. Erre a célra
ugyanis elevátórok vannak a birodalomban s
azokat a szükséghez képest évről-évre szapo-
rítják.

De vajon nem fog-e ugyanaz a helyzet,
melytől az oroszokat kormányuk megvédte, mi-
nálunk is bekövetkezni. A magyar aratás ered-
ménye állítólag 26 millió méterháza, a tavalyi
40-7 millióval szemben. Ez azonban már ma-
gában foglalja azt a termést is, melyet a gaz-
dája fölégetett, mert teljesen hasznavehetetlen
volt, azt is, mely a minőség rosszasága miatt
kereskedelmi forgalomba nem kerülhetett, azt
is, mely sem őrlésre, sem vetőmagnak nem
használható.

De a mellett a gabonaüzlet vigan folyik
tovább. A készletek sokszorosan angazsálva van-
nak a fogyasztással szemben s az importált
amerikai termés minősége egyáltalán nem felel
meg az igényeknek. Ha már most tekintetbe
vesszük, hogy a vetőmag levonása után a ke-
reskedelmi angazsmákat is ki kell elégíteni, jog-
gal kérdezhettük, vajon nem jutunk-e az idén
az oroszok 1891. évének sorsára s az inség,
mely már némely vidéken határozottan felütötte
a fejét, nem lesz-e országsszerte általánossá.

Lehet ugyan, hogy ez az ut az „iparos
állami“ lét felé, de hogy ez az ut legalább is
nagyon meredek s a rajta lerohanó agrárállam
könnyen a nyakát szegheti, az bizonyos.

Képviseleti közgyűlés.

A képviselőtestület f. évi szept. hó 29-én
tartott közgyűlésében a következő határozatot
hozta.

Hellebranth Miklós keresetre képtelenné
lett volt községi díjok részére évi 120 frt se-
gély összeget szavazott meg

2. Az ág ev. egyház kérelme folytán az
ujtemető előtt 760 négyszögölnyi községi terület
temetkezési célokra ingyen engedtetett át az
egyháznak.

3. A külső tanyai ismétlő iskolai tanítók
azon kérelme, hogy évi tiszteletdíjuk 50 frtről
100 fitra emeltessék, 30 nap utánra érdemleges
tárgyalásra kitézetett.

4. Ribárszky Pál községi mérnök urnak
200 frt, Földvári János esküdt urnak 100 frt
tiszteletdíj szavaztatott meg az Árpád szálló
építése ideje alatt teljesített rendkívüli jó szol-
gálatok elismerésül.

5. Az ev. egyháznak átengedetett azon
ékalakú kistér amely az asphalt járda építése kö-
vetkeztében a járda jobb oldalán fekszik.

6. Az államtól két községi mén vétele és
egy — esetleg két állami mén bérbe vétele
határoztatott el.

7. Elhatároztatott asphalt járda építés a
gróf Bolza Géza és gróf Csáky Albiné házai előtt
úgy, hogy az építési költségekhez a tulajdonosok
25%-kal hozzájárulnak.

Előfizetési felhívás.

Tisztelettel kérjük mindazokat, kiknek elő-
fizetése szept. hó végével lejárt, hogy elő-
fizetéseiket mielőbb megújítani sziveskedjenek
nehogy a lap szétküldésében akadályok merüljenek
fel. Az előfizetések legcélszerűbben posta
utalvány útján eszközölhetők.

Előfizetési feltételek:

Helyben házhozhordva, vagy vidékre postánküldve

Egész évre 5 frt — kr

Félévre 2 frt 50 kr.

Negyed évre 1 frt 25 kr.

Szarvas, 1897. szept. 3-án.

A „Szarvasi Lapok“
szerk

Ujdonságok.

— **Jótekonyczésű előadás.** A szarvasi helyi ta-
nitóegyesület — mint értesülünk — az „Eötvös-alap“
és a „Tanítók-háza“ alapja javára legközelebb jótekonyc-
zésű előadást rendez. Előadottnak Offenbachtól „A
dajka“ s Müllertől „Szerelmi varázsital“ című operet-
tek és egy monológ. Az egyesületnek már a múltból
ismert életerejé, tevékenysége, a jótekonycság szolgálta-
tában való lankadatlan kitartása s különösen így irányú
előadásainak szakavatott vezetője biztató jelenségek
arra nézve, hogy az előadás sikerüljön fog. Ugy tudjuk,
hogy az előadást tánc követi. Mi egyik legkedvesebb
kötelességünknek ismerjük, hogy ez uton már most
hívjuk fel ezen előadásra a nemesszívű s áldozatkész
műpártoló közönségünk figyelmét.

— **Dr. Belopotoczky Györgyöt,** városunk fiatal
nemzedékének legkimagaslóbb tehetségét, a napokban
avatták fel a budapesti tudomány-egyetemen az összes
orvosi tudományok doktorává. Midőn szívünk őszinte,
igaz érzelmeivel gratulálunk neki, egyuttal azon óha-
junknak is kifejezést adunk, vajha fáradtsággal szerzett
tudományát, ha egy szorgalommal gyűjtött ismereteinek
kincseit re külföldön, hanem édes hazánkban, s ha le-
het, speciáliter szülővárosában értékesítse szenvedő
embertársai javára.

— **Fogorvos.** Kovács J. Budapestről bator-
dik a n. é közönséget értesíteni, hogy Szarvasra rövid
tartózkodásra megérkezett. Felkéri mindazokat, kik
fogájban szenvednek, hogy mind előbb keressék fel,
mert vannak műtétek, melyek hosszabb időt igényelnek.
Lakása: „Árpád“ szálloda 1. szám.

— **Beküldetett.** Jótekonycság. Özv. Fuksz Edéné
urnó a helybeli izrael. nőegyletnek és a szent egyeletnek
50—50 frtot ajándékozott alapítványképpen megbold.
férje kegyeletes emlékezetére, — amely kegyes adomá-
nyokért az illető egyeletk hálás köszönetet nyilvánítanak.

— **Fizetés-javítás.** A külső ismétlő iskolai tani-
tók fizetése kérelem s előjárósági ajánlat folytán a
képviseelő testület határozata értelmében személyenkint
25 frtval felemeltetett. Csak helyeselni lehet az eljárás

Mi egyuttal azon óhajunknak is adunk kifejezést, vajha
az illetékes hatóság erélyes intézkedéssel arról is gon-
doskodnék, hogy az iskolában ne csak tanítók hanem
tanítványok is legyenek.

— **A kongrua rendezés előtt.** Békésmegyében
összeírták a kath. lelkészek jövedelmeit, ehhez képest a
vármegye alispánja a felülvizsgáló bizottságot okt. hó
12, 13 és 14-én hívta össze. A bizottság egyházi tagjai
Széchenyi Lajos főesperes, Grócz Béla és Kny Antal
esperesek, világi részről az alispán mint elnök, Oláh
György főügyész, Csák György pénzügyigazgató és az
érdekelt járasok főszolgabírái.

— **Kinek kell vetőmag?** A főispán utasította a
szolgabírói hivatalokat, hogy írják össze azokat, a kik-
nek vetőmagra van szükségük. — A kiknek szükségük
van vetőmagra, azok legfeljebb 5 méterháza kapnak
a jövő termésig kamat nélkül.

— **Az elmozdított szülésznő.** Öcsöd községe egy
új bábauyi szabályrendeletet alkotott, melynek alapján
Ötvös Lajosné szülésznőt a szolgálatától egyszerűen el-
bocsájtotta. A sérelmes határozatot a szülésznő megfel-
lebbezvé, nincs kétségünk az iránt, hogy mint tör-
vénytelen határozat meg fog semmisítettetni, hivatalába
(mert törvénytelenül a községi szülésznő hivatalnok)
vissza fog helyeztetni s elvont fizetése vissza fog adatni.

— **Halálozás.** Széles körben nagy részvételt kel-
tett V á l k o v s z k i M i h á l y polgártársunk-
nak szeptember hó 25-én rövid szenvedés után történt
halála. A megboldogult Szarvas város közügyeiben te-
vékeny részt vett s ezért sokak elismerését érdemelte
ki. Temetése nagy részvét mellett szeptember hó 27-én
ment végbe. A család a következő gyászjelentést adta
ki: Valkovszki Mihályné, született Melis Zsuzsanna és
fia ifj. Valkovszky Mihály nejevel, született Janeszkó
Zsuzsannával, gyermekeik: Mihály, Pál, Zsuzsi, Gyuri
és Erzsike nevében is úgy Melis Jánosné, született
Podani Mária, Jani gyermekével az összes rokonság
nevében mélyen megszemorodva, tájdalemltet szívvél tu-
datják felejtethetlen férje, gondos atya, apósa, nagyatyjok,
nevelő atyja, sógorok és rokonok V á l k o v s z k i
M i h á l y n a k, a szarvasi ág. hitv. ev. egy-
házköztség volt gondnokának, Szarvas város volt tör-
vénybírájának, Békésmegye bizottsága volt virilis tagjá-
nak és egyháztanácsosnak 1897. szept. hó 25-én éjjeli
1/2, 12 órakor három heti betegség után 75 éves korában
történt halála. Temetése szept. 27. délután 3 órakor
fog megtartatni s az elhunytak hült tetemei az ó-
tetőben levő sírboltban elhelyeztetni. Az életében fá-
radhatatlannak adjon az Úr Isten holtában pihenést!

— **Eljegyzés.** P l a v e c z Gyula ev. lelkész
eljegyezte S á r o s s y Gizella k. a. Sárossy Soma
kir. tkvvezető leányát.

— **Tűz ütött ki** múlt hónap 27-én este fél 7 óra
után, mely P e t ő Istvánnak II-ik tizedbeli 498 sz.
alatt levő nádfedelű házát egészen elhamvasztá. Kárér-
ték 350 frt. Ugyanennyire volt biztosítva a ledégett épü-
let az I. magyar ált. biz. társaságnál. Tűz oka valószí-
nűleg az aszfalt munkásoknak a tüzzel való vigyázat-
lansága lehetett.

— **Az osztálysorsjáték.** A „kislutri“ szeptember
29-ével megszűnt, hogy helyet adjon az osztálysorsjáték
kipróbált intézményének. Ezen modern intézmény egy-
szerűen azon rendszeren nyugszik, hogy a betétek tel-
jes összege — a kezelési költségek levonása után —
nyeremények alakjában a közönség között ismét kiosz-
tassék. A mi osztálysorsjátékunk nyereményesélyei —
amint a hivatalos játéktervből kitűnik — kedvezőbbek,
mint bármely külföldi sorsjátéké. Azon körülmény,
hogy minden 2-ik sorsjegyre nyer és hogy kis betétekkel
sok és nagy nyereményt lehet elérni, a sorsjátékot rö-
vid időn népszerűvé fogja tenni. A kibocsátott sorsje-
gyek, tekintve azok kis számát (100.000 darab) s a kö-
zönség nagy vételkedvét, alig lesznek elegendők a szük-
séglet fozedezésére. Egyebekben felhívjuk olvasóink
figyelmét a magy. kir. szab. osztálysorsjáték mai szá-
munkban közzétett játéktervére.

— **Az aszfalt csatornái.** Számatalan panaszt hal-
lottunk a közönség köréből a miatt, hogy az aszfalt
csatornák egy részén sem a rendes vasfedél, sem
deszka takaró nincs, mi miatt este a patagóniai vilá-
gítás mellett az ember könnyen lábát törheti. Óvva
figyelmeztetjük az illetékeseket, hogy mielőtt valami
szerencsétlenség történnék, a veszélyt elhárító intézke-
déseket tegye meg!

Irodalom.

A z u j s á g o l v a s á s fő-saisonja közzöntbe a
hosszabbodó estékkal. Hol van az a valamennyire is mü-
velt ember, aki a telet át tudná élni (vagyis inkább
aludni) ujság nélkül?! Leginkább kielégíti ma az ol-
vasóközönség igényeit a Pesti Hírlap, mert a ma meg-

jelenő napilapok közt tényleg eggazdagabb tartalmú s csupa elsőrangú írók a munkatársai. Nincs ma oly lap mely Jókai Móri és Mikszáth Kálmán rendes munkatársai közé sorolható s mellettük a politikai és szépirodalmi írók egész gárdáját foglalkoztatná. Nincs ma oly lap mely előfizetőit annyi rendkívüli kedvezményben részesítetné; ilyenek havonkénti jegyzék napló minden előfizetőnek, teljes nagy képes naptár karácsonyi ajándékul; valamint a Párisi Divat című gyönyörűen illusztrált heti divatlap kedvezményes előfizetése. Szóval a Pesti Hirlapot ajánlhatjuk legmelegebben t. olvasóink figyelmébe. Előfizetési ára negyedévre 3 forint 50 kr. (egy hóra 1.20) a Párisi Divattal együtt negyedévre 4 ft 50 kr. Mutatványszámokat is lehet kérni a kiadóhivatalban (Budapest, V. Váci körút 78), quova az előfizetési díjak is küldendők.

A „Vasárnapi Lapok”, melyet a „Könyves Kálmán” irodalmi és könyvkereskedési részvénytársaság ad ki, valóban oly meglepő szép kiállításban jelenik meg minden héten, melyhez a többi képes lapokat hozzá hasonlítani sem lehet. Most már, látva hétről-hétre számait, bizvást mondhatjuk, hogy ily kifűnően szerkesztett képes újság még a külföldön sem jelent meg eddig. S dacára, hogy ily pazar gondot fordít a kiadó vállalat és szerkesztőség a „Vasárnapi Lapok”-ra annak előfizetési ára oly csekély, hogy a legszegényebb család is könnyen megszerezheti. Előfizetési ára: negyedévre 2 ft, félévre 4 ft, egész évre 8 ft. — A most, szeptember 19-én megjelent legutóbbi számának tartalma is oly bő, hogy 4 újság kitelnék belőle. Kiemeljük belőle a következőket:

II. Vilmoshoz, költemény Pap Zoltántól. — Ave Caesar! — Ifj. Csathó Auréltól. — Fejedelmi vadászok. — Vilmos és Rudolf. F. I. től. — A tatai királynapok. — Idegen uralkodók Magyarországon. Balogh Miklóstól. — Petőfi francz. aul. A két utitárs. csevegés. Salamon Ödöntől. — Bélye, ismertetés Róna Bélyétől. — Mohács, ismertetés Bolygótól. — Régi ünnep Pannonhalmán. — A német császár előtt, Dogentől. A jubileumi ajándék, elbeszélés Vértesi Arnoldtól. — Könyv és mosoly, regény folytatása Beniczkyné Bajza Lenkétől. — Kis postásom, költemény Erdélyi Lajostól. — A Petőfi-társaság első tülése. — Képeinkhez. — Divat. — A szerkesztő tizenetei.

Képe i: Ö Felsége a király érkezése Tatára. — Pap Zoltán költeményeinek illusztrációi. — Erzsébet magyar királyné. — II. Vilmos német császár lovassági tábornoki egyenruhában. — I. Ferencz József magyar király német marschal-egyenruhában. — A királyi vár-bazár Budán. — II. Vilmos német császár és I. Ferencz József magyar király, mint vadászok. — A tatai hadgyakorlatokról (Paarman dandárparancsnok jelentést tesz ö felségeiknek; a király és kísérete; főhadiszállás; és dandárparancsnok táborokarával; hadi tanács; a német-császár és a király lóháton, összesen 7 kép). — (Gauthier Emil arcképe. — II. Vilmos szemlélt tart a gyarmatokra induló csapatok fölött. — II. Vilmos császár udvari vadászaton Németországban. — Ahol a német császár lakik [12 kép a budai királyi várakból]. — Tollrajzok a hadgyakorlatokról (18 tollrajz). — II. Vilmos kíséretének, herceg Hohenlohe német kancellárnak. Bülov lovag államtitkárnak, Hanke lovag tábornoknak, Lucanus lovag kabinet-irodafűnöknek, a német császár udvari orvosának arcképei. — A végtelenség, Hevedle Ferencz festménye. — Kész a baba. Tolegdy László festménye. — Téli táj, Vastagh Géza festménye. — Reggeli hangulat, Mesterházy Kálmán festménye. — Frigyes főherceg és Lobkovicz herceg, a két ellenséges had vezéreinek arcképe. — Ney Dávid. — Bartók Lajos, Vértesi Arnold, Bodnár Zsigmond arcképei. — A Ráczkevei Árpádszobor, 3 képpel. — A tatai magyar sátor trónszéke. — Fodor József arcképe. Összesen 74 kitűnően sikerült kép.

Melegen ajánljuk a szépirodalmat kedvelő olvasóink figyelmébe a „Vasárnapi Lapok”-at, mely méltán megérdemli a pártolást.

CSARNOK.

Parasztasszony.

Írta: Bródy Sándor.

Két szürke lovat láttam, soha olyan nevetséges, kedves, szomorú lovakat!

Előbb a kávéház ablakjából néztem őket. (Vidéki város kávéházában; körülöttem tartlitzak, délben.) A két lovacska térdig állottak a sárban, s ezért még kisebbnek látszottak, mint a milyenek. Nem voltak ponyk mégsem, hanem a legapróbb paraszt-fajtájuk nagy családjából valók, de végképp elzűlltek.

A fejük nagy, a szőrük hosszú és őszbe csavart, igen megöszült. Az egyik lovacska aludt, a másik

bóbiskolt és amint így elhagyták magukat, a lábuk meg-megrogyant. Fűl-fűlrebbentek, kinyitották szemüket, amely olyan volt, mint a vén koldusé: alázatos nézésű és egy kissé huncfut; emberi okosság sőt szűkös bölcsesség sugárzott ki belőlük.

— Jó nagy sár van, baj, baj. De legalább nincs hideg, lehet egyet szundítani, ha fáradt az ember — a ló.

Kimentem az utcára, hogy megnézzem, miféle ssekeret huzatnak ezzel a két aggastyánnal — és hogy életük sorsáról egyet-mást megtudhassak.

— A boc-fa kocsiiban ágyazva volt, átázott dunyhák és vánkosok közül kisárgált egy fiatal paraszt-asszony szeme. Betegget hoztak, ide az orvoshoz, azt várják amíg hazajön. A kocsi, vagy a kíséző beszaladt a szomszéd kocsmába egy vendég pálinkára. ebédelni.

A beteg egy rossz esernyőt tartott maga fölé, úgy hogy nem cseppokban, hanem mintha kis csatornák öntenek, úgy hullott le reá a finom víz, hideg esővíz.

— Jobb lenne tán leereszteni az esernyőt! keztem beszélni a beteggel. Nem hallgatott rám. Csak akkor szólalt meg amikor megkérdeztem; mi baja?

Megeszmörlött, ennyi az egész. Ezalatt megjött az ura is, fiatal zsellér ember, paraszt, aki a hosszú télen át kifehéredett, s ezért nagyon fureska lett. A fűrj már nem fogta fel ilyen könnyedén a felesége betegségét és teljes nyíltszívűséggel elmondta:

— Alighanem halálos betegsége van! Az asszony kitakarózkodott, megigazította fején a kendőt.

— Uj menyecske pedig, — mondta tovább a paraszt — kár érte, fiatal.

— Éppen azért gyógyul meg, biztosan meg gyógyul, csak ápolni kell! Szed még markot kend után az idén.

A paraszt nem felelt, hanem sohajtott egyet, ezzel mondván:

„Ez biz ugyan nem szed többé.”

Az egyik gnóm paripa felénk kacsulított, hogy mit beszélgetünk, vajjon én vagyok-e az az orvos, akiért ebben a ragacos sárban be kellett jönnie a kedves faluból, ebbe a kiállhatatlan városba, ahol a vendég fogadósok lattal mérlik a szénát.

— Hát ez a pár ló magáé? kérdeztem a paraszttól.

— Nem az: fuvar. Egy izraelitáé! Magamnak nincs, fogadtam pénzért. Ez a mi fiákerünk odahaza.

A lovacskák fölleszméltek a beszélgetésre. Most láttam, hogy ezek voltaképpen mindent tudnak. Tudják hogy őregek, elzűlltek, komikusak, szegény izraelita szolgálatban állanak falun, szóval nincs mit sokat várniok az élettől. De mit lehet tenni? Nem volt rossz kedvük, emelgették a fejüket és nézték, ki jött be odahazáról Batizról a hetivásárra. És hogy mi végeztünk-e már a beteg ifiasszonnyal, a jóra való Bodécs Rozálal.

Az orvos nem jött. (Ilyenkor söröznek a vidéken amiért a háziasszonyok úgy haragszanak.) A szegény ember szívesen töltötte velem az időt és mind kevesebb gyanakodással felelt a kérdéseimre. Kezdetben azt gondolhatta, hogy valami fiskális vagyok, aki nem tőri jőben a fejét, de hamar beláthatta, hogy tévedett. Talán bűzát akarok náluk venni és ki akarom tudni, hogy adják? Ő is kérdezgetett, voltam e már falujokban?

— Nem én. Nagy falu?
— Nagy az!
— Osz! nincs doktor benne, hogy ide behozzák a beteget?

Doktor volna, a mi községünknek hatod magával De itt lakik bent a városban és csak egyszer jön ki minden hónapban. Most azonban kiüzente, hogy csak jövő hónap másodikán jön ki, gondolom, a sár miatt. Várni akartam az asszonnyal addig, de még kimarnak a szomszédok, ha meghal anélkül, hogy orvost látott volna.

A beteg szeme körül fanyar mosoly villant meg! „Persze, hogy agyonpletykálnák!”
— Hát nem jobb lett volna kivitetni az orvost? börtököttem megjegyezni.

A zsellér csudálkozva nézett reám nem mondta de meglátszott rajta, hogy ezt gondolja: Doktort vitetni külön szekéren, talán épp a bíró lovain? Honnan, miből, amikor tél van, nincs kereset, vasút sincs, a vizek csendeseek. Amikor az egyik kereső keze — maga az asszony — hónapok óta béna, egy kis meleg ételt főzni, babot habarni sem bír. Hogy legyen az embernek ereje, még ha munkája volna is.

— Nincs tehetségem, mondta a paraszt szárazon.

— Az állam köteles, hogy a feleségének orvost adjon! jegyeztem meg én egy kissé nekikossredve.

— Az állam... az állam... — ejtette ki a szót nagy lassan a paraszt. Csodálkozva, bután idegenszerűen. — Az állam — azt nem tudom. Nem ismerem, talán azt sem tudja, hogy én hol lakom.

Ez az ember nyilván nem volt katona soha Teljes, tökéletesen műveletlen, durva. Kár volt vele szóba állani is. Bizonyára azokhoz tartozik, akik a maguk vakságában, a szürke lelükben nem látják azt a fényességet, gazdagságot, melegséget és áldást, amit az állam maga körül terjeszt. Gyalázatos szűkköblő nép ez, aki még a magyarságában is ingadozik és ha kérded, hogy micsoda voltaképpen, azt válaszolja, hogy: „Szegény ember. Zsellér!” Mintha lennének még zsellérek. Bántanak, kedves állam!

Ott hagytam a kedves lovacskákat, a kellemetlen embereket. Bementem a kávéházba és néztem a hetivásárt. A falukról besereglett nép, magyar, oláh vegyest, amikor megrohanja a rűfös boltokat. Az egész tér csupa rűfös bolt, igen gazdag vidéke van ennek a helynek. Mennyi új eszímát, szines kartont, piros kendőt vesznek. Vég vásznakat, kistikkelt túll-szemfűdöket Van pénze a népnek, a bőre alatt is van, az életben és a halálban való cifrázkodásra.

A tavaszi eső most nagyon neki zúdult és szétverte a vásárosokat. Láttam, hogy félig ébren, félig álomban, rogyadozó lábbal, de megzavarhatatlan türelemmel poroszkál haza felé az én két szűke lovacskám is. A esatak eszímát húzott lábukra, lassan, de biztosan esoszognak előre. Gyűh Jakab, gyűh Marcsa, Batizfalva felé Ott, ahol jó meleg álom van, amin hál az ember (a ló) és amit meg is ehel, ha megéhezik!

Laptulajdonos és felelős szerkesztő
SZIKES ANTAL.

Méz eladás.

Özv. PONYICZKY GYÖRGYNÉNÉL pergettett méz kapható. Literje 50 kr.

A Körösparton fekvő Jánoszi-féle ház, valamint a volt Laudisz-féle ház szabad kézből jutányos áron eladó.

Venni szándékozók a feltételeket Dr. Havaiár Gyula ügyvédi irodájában tudhatják meg.

1863. sz,
1897.

Árlejtési hirdetés.

Kondoros község előjárósága egy kisdud ovoda épület felépítésére nézve ezennel pályázatot hirdet és felhívja mindazokat, kik említett építkezésre vállalkozni kívánnak, hogy zárt ajántaikat 1897. év október 13-ig alulírott előjáróságnál 500 ft. biztosítékkal nyujtsák be.

Az épület tervezete és költségvetés; valamint a feltételek a községi jegyzői irodában megtekinthetők.

Kondoroson, 1897. évi október hó 1-én.

Községi előjárók nevében:
SUHAJDA ANTAL KRUCHÓ LÁSZLÓ
jegyző. tbiró.

HIRDETMÉNY.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyminiszterium, ellenőrző közegei útján, az Első magy. kir. szabad. Osztálysorsjáték I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgáltatta, azok a föelárusítóknak elárusítás végett kiadattak.

A Magyar Királyi Pénzügyminiszterium által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

A magy. kir. szab. Osztálysorsjáték sorsolási terve.
100,000 sorsjegy, 50,000 nyeremény.

Első osztály Betét 12 korona Huzás: 1897. november 11. és 12.		Második osztály Betét 20 korona Huzás: 1897. december 10. és 11.		Harmadik osztály Betét 32 korona Huzás: 1898. január 4. és 5.		Negyedik osztály Betét 40 korona Huzás: 1898. január 26. és 27.		Ötödik osztály Betét 32 korona Huzás: 1898. február 16. és 17.		Hatodik osztály Betét 24 korona Huzás: 1898. márcz. 9-től ápril 6-ig.	
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben	
1 á	60000	1 á	70000	1 á	80000	1 á	90000	1 á	100000	1.000,000 korona	
1 á	20000	1 á	25000	1 á	30000	1 á	30000	1 á	30000		
1 á	10000	1 á	10000	1 á	20000	1 á	20000	1 á	20000		
1 á	5000	1 á	5000	1 á	15000	1 á	15000	1 á	15000		
3 á	2000 6000	3 á	3000 9000	3 á	10000 30000	3 á	10000 30000	3 á	10000 30000		
5 á	1000 5000	5 á	2000 10000	5 á	5000 25000	5 á	5000 25000	5 á	5000 25000		
8 á	500 4000	8 á	1000 8000	8 á	2000 16000	8 á	2000 16000	8 á	2000 16000		
30 á	300 9000	20 á	500 10000	10 á	1000 10000	10 á	1000 10000	10 á	1000 10000		
50 á	100 5000	60 á	300 18000	70 á	500 35000	70 á	500 35000	70 á	500 35000		
2900 á	40 116000	3900 á	80 312000	4900 á	130 637000	3900 á	170 663000	3900 á	200 780000		
3000 nyer. Kor.	240000	4000 nyer. Kor.	477000	5000 nyer. Kor.	898000	4000 nyer. kor.	934000	4000 nyer. Kor.	1061000	Nyerem. 1 á 600000 600000 Kor. 1 á 400000 400000 nyer. 1 á 200900 200000 1 á 100000 100000 1 á 60000 60000 1 á 40000 40000 2 á 30000 60000 3 á 20000 60000 20 á 10000 20000 50 á 5000 25000 400 á 2000 80000 720 á 1000 720000 1000 á 500 500000 27800 á 200 5560000 30,000 nyer és díj 9.550,000	
Bevétel		MÉRLEG						kiadás			
100000 sorj., I. oszt. á. Kor. 10		1000000	3000 nyerem., I. oszt. — — — —	240000							
97000 „ II. „ „ „ 18		1746000	4000 „ II. „ — — — —	477000							
93000 „ III. „ „ „ 30		2790000	5000 „ III. „ — — — —	898000							
88000 „ IV. „ „ „ 38		3344000	4000 „ IV. „ — — — —	934000							
84000 „ V. „ „ „ 30		2520000	4000 „ V. „ — — — —	1064000							
80000 „ VI. „ „ „ 22		1760000	3000 „ VI. „ — — — —	9550000							
		Kor. 13160000	50000 nyer.	Kor. 13160000							

Az I. osztály huzása 1897. november hó 11-én és 12-én lesz. A huzások a magyar királyi ellenőrző hatóság és kir. közjegyző jelenlétében nyilvánosan történnek, a Vigadó termeiben. Sorsjegyek a magy. kir. szab. Osztálysorsjáték valamennyi elárusítóinál kaphatók.

A magyar kir. szabad. Osztálysorsjáték
 IGAZGATÓSÁGA
 Lónyay Hazay

SZIKES ANTAL könyvnyomdája

S Z A R V A S O N

ELVALLAL MINDEN A KÖNYVNYOMDASZAT KÖRÉBE VÁGÓ MUNKÁKAT, UGYMINT
 DISZES SZÁMLÁK, JEGYZÉKEK ÉS TUDÓSÍTÓ LEVELEK.

ELJEGYZÉSI ÉS ESKETÉSI KÁRTYÁK, IZLÉSES MEGHÍVÓK ÉS TÁNCZRVNDEK SZINES NYOMÁS VAGY ARANYOZÁSSAL

ÉTLPOK, VÁROSI KÖZSÉGIHIVATALOS NYOMTATVANYOK

JEGYZÉKEK CZIM- ASZTALI- és NÉVJEGYEK GYÁSZLAPOK KIMUTATÁSOK IDŐSZAKI IRATOK stb

A „Szarvasi Lapok” kiadóhivatala, minden hazai hírlapra és regényre előfizetést elfogad.